

**Beleef topstukken
van Vlaamse Meesters
op hun oorspronkelijke plek**

SALUS
INFIRMORUM

REFUGIUM
PECCATORUM

Het hoogaltaar met Tenhemelopneming van Maria (1623) door Theodoor van Loon, Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Scherpenheuvel
Foto: Saskia Vanderstichele

Vlaamse Meesters in Situ

“Wat we in een museum niet te zien krijgen, is de functie van oude kunsten, de wijze waarop de eerste toeschouwers ermee omgingen. Wat we in de ruime museumzalen niet te zien krijgen, is de omgeving van het oude kunstwerk. Waar bevond zich dit beeld van de heilige Maria Magdalena in een kerk? En waarom stond het uitgerekend in die kerk en niet in een andere?”

LEEN HUET

Vlaamse Meesters in Situ

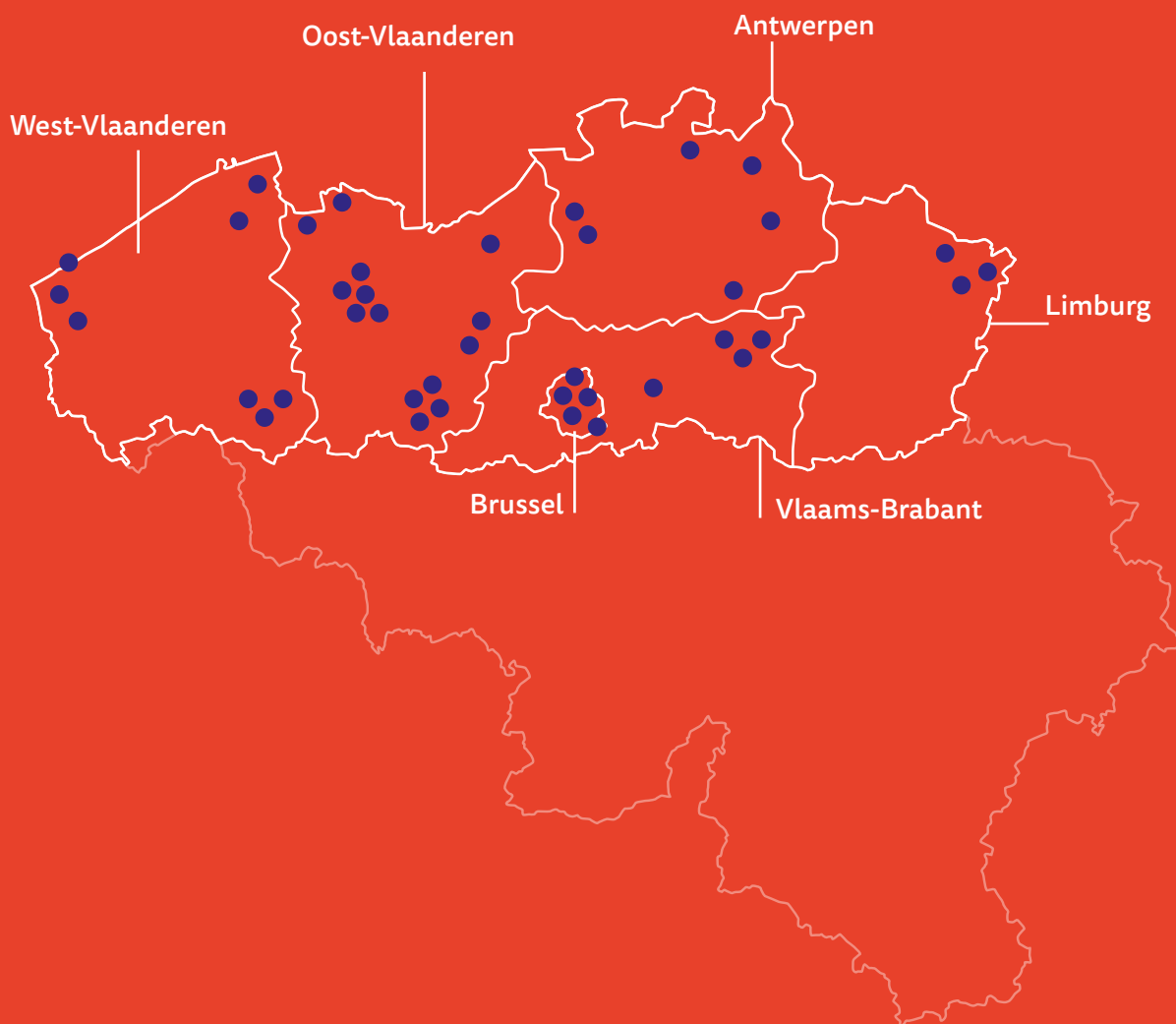
Van 1 juni tot 30 september 2019 in een 45tal unieke sites zoals kerken, kastelen, begijnhoven en stadhuizen, verspreid over Vlaanderen en Brussel.
www.vlaamsemeestersinsitu.be

Meer info?

info@vlaamsemeestersinsitu.be
Tel. 09 269 58 30
www.vlaamsemeestersinsitu.be

Het project in Situ van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen wil liefhebbers laten proeven van de bijzondere ervaring om kunstwerken in hun oorspronkelijke milieu te bekijken. En gelukkig is de regio Vlaanderen van oudsher zo rijk aan kunst, dat er nog altijd een grote variatie aan kunstwerken, zelfs topstukken in situ te bewonderen is. Omwille van de band tussen oude kunst en rituelen betekent in situ doorgaans: in een kerk of klooster. De liefhebber gaat op weg om bepaalde meesterwerken te ontdekken en leert haast achteloos ander artistiek erfgoed kennen. In kerken en kloosters is immers altijd meer dan één kunstvorm te bezichtigen; zonder didactische dwang, meer als in een schatkamer dan als in een museum. Wie er een schilderij gaat bezoeken, zal eveneens sculpturen, smeedwerk en glas-in-loodramen aantreffen.

Veertig sites verspreid over Vlaanderen

Sites

Onderstaande sites zijn toegankelijk
vanaf juni 2018

JUNI 2018

Antwerpen

Herita, Den Wolsack/De Hofkamer
Anoniem, *Goden op de Olympusberg*

Brussel

Sint-Jan Baptist ten Begijnhofkerk
Theodoor van Loon, *De heilige Ursula gekroond
door het Kind Jezus*

Scherpenheuvel

Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw
van Scherpenheuvel
Theodoor van Loon, *Tenhemelopneming*

Anoniem, *Goden op de Olympusberg*
Foto: Lucid

Theodoor van Loon, *Tenhemelopneming*
Foto: KIK-IRPA, Brussel

JUNI - SEPTEMBER 2019

Provincie Antwerpen

Antwerpen

Sint-Pauluskerk

Rubens, *Het Dispuut der kerkvaders over het heilig Sacrament*

Herita, Den Wolsack/De Hofkamer

Anoniem, *Goden op de Olympusberg*

Lier

Sint-Gummaruskerk

Goossen Van der Weyden, *Colibranttriptiek*

Geel

Sint-Dimpnakerk

Anoniem, *Retabel van Sint-Dimpna*

Sint-Pauluskerk Peter Paul Rubens, *Heilig Sacrament*
Foto: Lukasweb

Westerlo

Abdijkerk van Tongerlo

Jan Erasmus Quellinus, *Bruiloft van Kana en Jezus bij Simon de farizeeër*

Herentals

Sint-Waldetrudiskerk

Passier Borreman, *Retabel van de heilige Crispinus en de heilige Crispianus*

Sint-Catharinakerk Anoniem, *Leven van Sint-Jozef* - Hoogstraten
Foto: Lukasweb

dagtrip

Altaarstukken en Oude Meesters in de Kempen

Aha dé Kempen! Gekend en befaamd als dé grootste groene regio van Vlaanderen. Maar vergis je niet... naast moerassen, zandduinen, heidevelden en bossen is de Kempen echter ook rijk aan cultuur en geschiedenis. Al dat natuurschoon inspireerde heel wat kunstenaars tot prachtige werken. In de Kempen vind je dan ook een bijzondere verzameling van Vlaamse Meesters in Situ. Laat je verrassen door deze prachtige werken – waaronder zelfs enkele Vlaamse topstukken – en tegelijk door de prachtige omgeving waarin je ze terug vindt. Want bovenop deze tijdloze meesterwerken ontdek je ook prachtige abdijen, groene landschappen, historische stadscentra, authentieke landelijke dorpen... Voldoende om dus één dag (of zelfs meerdere) te vullen met altaarstukken, oude meesters en schilderachtige plaatsen uit de Kempen.

Adem je longen vol met de zuivere, Kempense lucht en snuif tegelijk onze cultuur op!

Turnhout

Sint-Pieterskerk

Pieter van Lint, *Verzoening van Jakob en Esau*

Oud-Turnhout

Sint-Bavokerk

Jan Erasmus Quellinus, *Laatste Avondmaal*

Hoogstraten

Sint-Catharinakerk

Anoniem, *Leven van Sint-Jozef*

Brussels

Hoofdstedelijk Gewest

Brussel

Kathedraal van Sint-Michiel en Sint-Goedele

Michiel Coxcie, *Kruisiging*

Onze-Lieve-Vrouw van Goede Bijstandkerk

Jan Pieter de Oude Van Bourscheit, *Hoofdaltaar*

Onze-Lieve-Vrouw-ter-Zavelkerk

Abraham Janssens, *Maria met kind*

Sint-Jan Baptist ten Begijnhofkerk

Theodoor van Loon, *De heilige Ursula gekroond door het Kind Jezus*

Onze-Lieve-Vrouw-ter-Kapellekerk

Kopie naar Rubens, *Christus overhandigt de sleutels aan de heilige Petrus*

Schaarbeek

Sint-Servaaskerk

Jan Boeckhorst, *Boodschap aan Maria*

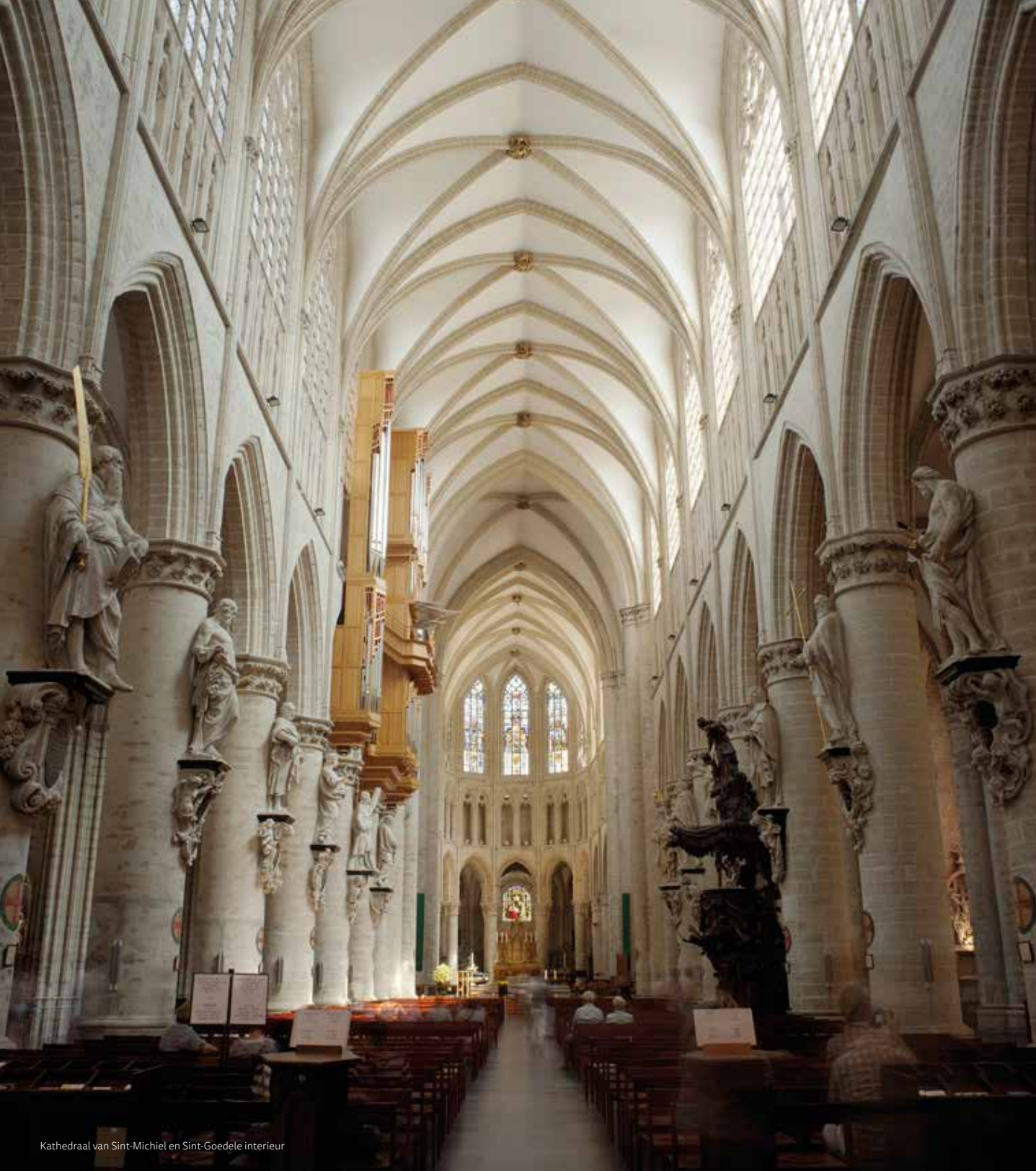
Herkenningssymbool aan ingang Sint-Jan Baptist ten Begijnhofkerk, Brussel

Kathedraal van Sint-Michiel en Sint-Goedele
Foto: visit.brussels - Jean-Paul Remy

Theodoor van loon, *De heilige Ursula gekroond door het Kind Jezus* - Sint-Jan Baptist ten Begijnhofkerk

Kathedraal van Sint-Michiël en Sint-Goedele interieur

Kasteel van Gaasbeek

Provincie Vlaams-Brabant

Lennik

Kasteel van Gaasbeek

Gerard Seghers, *Het Visioen van de heilige Gertrudis*

Averbode

Norbertijnenabdij

Jan Erasmus Quellinus, *Visioen van de heilige Norbertus*

Diest

Sint-Catharinakerk

Theodoor van Loon, *De Evangelisten*

Scherpenheuvel

Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Scherpenheuvel

Theodoor van Loon, *Tenhemelopneming*

Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Scherpenheuvel

dagtrip

Theodoor van Loon en de aartshertogen van Oostenrijk (Diest-Scherpenheuvel)

De aartshertogen Albrecht en Isabella bouwden met het bedevaartsoord Scherpenheuvel een bolwerk van de Contrareformatie. Theodoor van Loon schilderde voor de basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Scherpenheuvel zijn meest prestigieuze cyclus met zeven taferelen uit het leven van Maria. In het nabijgelegen Diest, in de begijnhofkerk, zijn van Loons vier evangelisten op hun oorspronkelijke plek te bewonderen.

Provincie Limburg

Bocholt

Sint-Laurentiuskerk

Anoniem, *Mariaretabel* met op de zijluiken het leven van Laurentius

Maaseik

Sint-Catharinakerk

Frederik Malders, zilverwerk

Maaseik (Neeroeteren)

Sint-Lambertuskerk

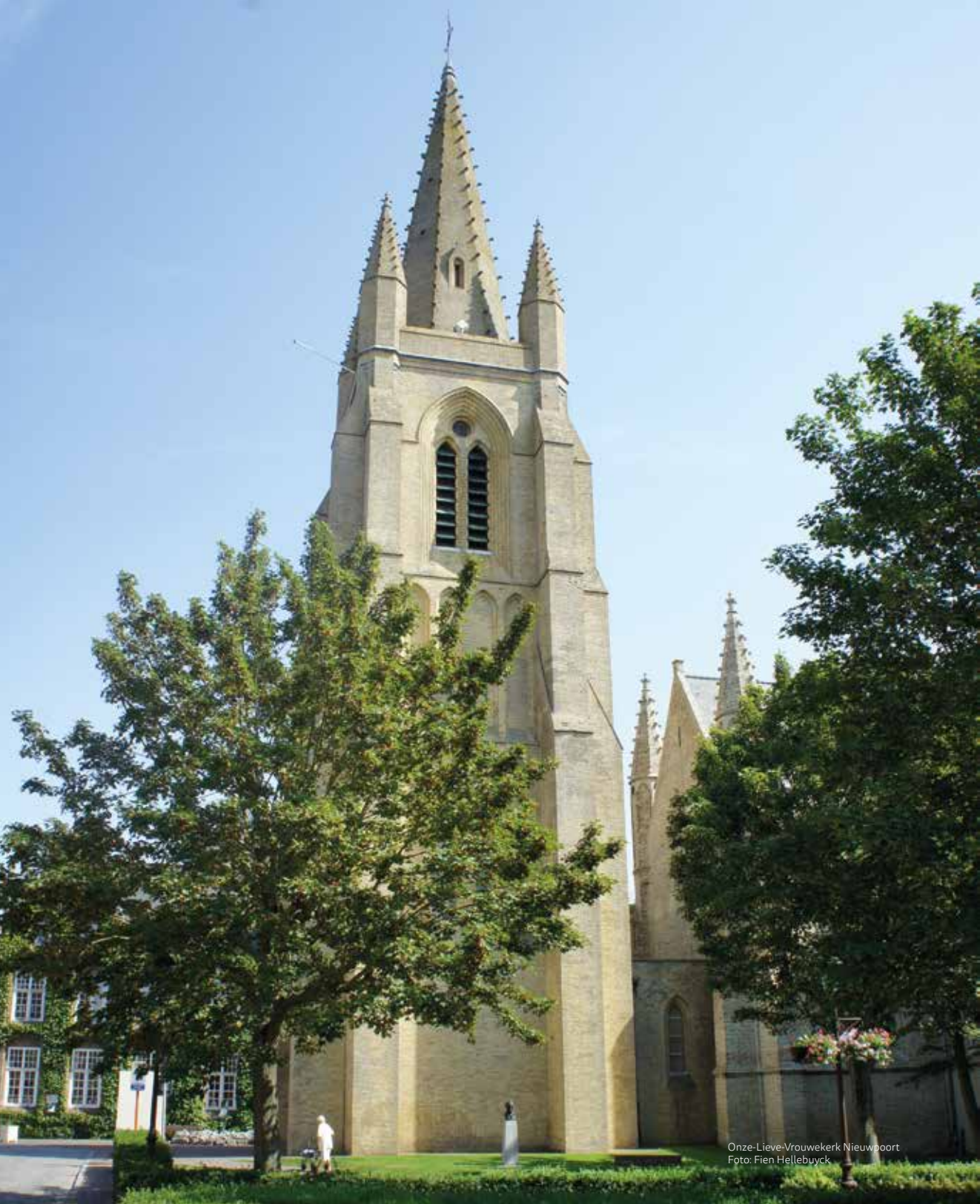
Meester van Elsloo, *Heilige Christophorus*

Detail Mariaretabel Bocholt
Foto: Saskia Vanderstichele

Mariaretabel Bocholt
Foto: Saskia Vanderstichele

Onze-Lieve-Vrouwekerk Nieuwpoort
Foto: Fien Hellebuyck

Provincie West-Vlaanderen

Veurne

Sint-Walburgakerk

Vigor Boucquet, *Christus wast met bloed de zielen uit het vagevuur vrij*

Veurne-Wulveringem

Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk

Jan van Reyn, *Jezus te gast bij Simon met Maria*

Nieuwpoort

Onze-Lieve-Vrouwekerk

Vigor Boucquet, *Het oordeel van Cambyses*

Nieuwpoort, Onze-Lieve-Vrouwekerk
Foto Fien Hellebuyck

dagtrip

Vigor Boucquet herontdekt in de Westhoek (Veurne – Nieuwpoort)

Vigor Boucquet (1619-1677) voltooide *Het oordeel van Cambyses* in 1671. Het was een opdracht van de stadsmagistraat van Nieuwpoort voor het toenmalige stadhuis. Vandaag hangt het in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Nieuwpoort. Ook in Veurne kan je deze minder bekende meester ontdekken met het schilderij *Christus wast met bloed de zielen uit het vagevuur vrij* in de Sint-Walburgakerk.

dagtrip

Vlaamse Topstukken Kortrijk-Deerlijk

Combineer een bezoek aan het schitterende Kasteel van Loppem met meerdere kunstwerken in situ met twee Topstukken van de Vlaamse Gemeenschap. De Kruisoprichting van Antoon van Dyck in de Onze-Lieve-Vrouwekerk-Kerk in Kortrijk en het Retabel van de heilige Columba in de Sint-Columbakerk in Deerlijk.

Kortrijk, Onze-Lieve-Vrouwekerk

Zedelgem

Kasteel van Loppem

Anoniem, *Glasraam Piëta*

Kortrijk

Sint-Maartenskerk

Bernard De Ryckere, *Triptiek van de heilige Geest*

Kortrijk

OLV-Kerk

Antoon van Dyck, *Kruisoprichting*

Deerlijk

Sint-Columbakerk

Anoniem, *Retabel van de heilige Columba*

Kasteel van Loppem

Sint-Martinuskerk Aalst © Jean Pierre Swirko

Provincie Oost-Vlaanderen

dagtrip

Meesters in het Meetjesland

Combineer een uitstap aan Watervliet met Middelburg. U bezoekt een Vlaams Topstuk uit de 16de eeuw in Watervliet en belandt nadien in de 17de eeuw in Middelburg met een schilderij van Frans II Francken in de Sint-Petrus en Pauluskerk.

Sint-Laureins centrum Watervliet

Middelburg

Sint-Petrus en Pauluskerk

Jan Ryckx van Brugge, *kopie Bladelintriptiek*

Watervliet

Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk

Meester van Frankfurt, *Nood Gods triptiek*

Hemelveerdegem-Lierde

Sint-Jan de Doperkerk

Anoniem, *Sint-Jansretabel*

Sint-Martens-Lierde

Sint-Martinuskerk (Kartuizersite)

Elisabeth Seldron, *Schilderijen met taferelen uit het leven van de heilige Bruno*

Geraardsbergen

Stadhuis

Adriaen Moreels en Pieter van Boven, *Laatste Oordeel*

Geraardsbergen

Sint-Bartholomeuskerk

Anoniem, *De marteldood van de heilige Bartholomeus*

dagtrip

Rubens en van Dyck met de boot of met de fiets (Aalst-Dendermonde)

De boot of fietstocht brengt je van Aalst naar Dendermonde en laat je kennis maken met de meest opmerkelijke hoogtepunten van beide denderende steden. Sta oog in oog met het meesterwerk van Rubens in Aalst en de twee schitterende schilderijen van Van Dyck in Dendermonde.

Aalst

Sint-Martinuskerk

Peter Paul Rubens, *De heilige Rochus door Christus aangesteld tot patroon van de pestlijders*

Dendermonde

Onze-Lieve-Vrouwekerk

Antoon van Dyck, *Aanbidding der herders*

Rubens en van Dyck met de boot.

dagtrip

Verborgene meesterwerken in de Vlaamse Ardennen (Geraardsbergen-Lierde)

Heeft u ooit al gehoord van Hemelveerdegem? Er hangt een Topstuk van de Vlaamse Gemeenschap, het Sint-Jansretabel in de Sint-Jan de Doperkerk. Vanuit Geraardsbergen kan u makkelijk de fiets nemen naar Hemelveerdegem en bezoek dan ineens Sint-Martens-Lierde en de Kartuizersite met schilderijen van de vrouwelijke kunstenaar Elisabeth Seldron uit het begin van de 18de eeuw.

STAM refer

dagtrip

Unieke stadswandeling langs Vlaamse Meesters in Gent

Langs kerken en kloosters wandelt u in Gent van het ene Topstuk naar het andere. Bewonder Christus aan het kruis van Antoon van Dyck in de Sint-Michielskerk en een schilderij van Lucas II Horenbaut in het stille Begijnhof.

Sint-Niklaas

Sint-Niklaaskerk

Pieter Thys, *Kruisafneming*

Gent

STAM

Anoniem, *Het Laatste Avondmaal*

Sint-Jacobskerk

Michiel Coxcie, *Triptiek met taferelen uit het leven van Christus*

Sint-Michielskerk

Antoon van Dyck, *Christus aan het kruis*

Heilige Kerstkerk (Sint-Salvatorkerk)

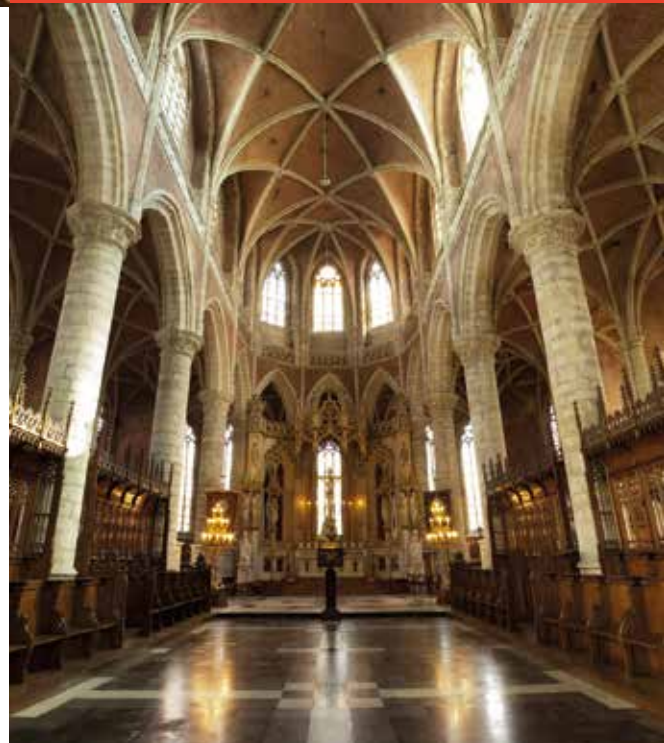
Theodoor Canneel, *Muurschilderingen*

Kerk Onze-Lieve-Vrouw Presentatie (Begijnhofkerk)

Lucas II Horenbaut, *Fontein des Levens*

Augustijnenklooster Gent

Melchior de la Mars, *De besnijdenis van het kind Jezus*

Sint-Michielskerk Gent

Beleving

Vlaamse Meesters in Situ laat je die vaak onbekende werken ontdekken en de plekken waar ze thuishoren, beleven. Een discrete scenografie omringt de meesterwerken met de juiste sfeer. In beeld en woord brengt het in-situ-verhaal je heel dicht bij de meesterwerken en wijst je ogen naar de sublieme manieren waarop Vlaamse Meesters hebben rekening gehouden met de plaatsen waarvoor hun meesterwerken bedoeld zijn.

LICHT

De meesterwerken worden in situ uitgelicht volgens de meest recente normen behoud en beheer door experts in hun vakgebied zodat de werken in optimale omstandigheden te bezichtigen zijn.

BEELD EN GELUID

Film

Een personage uit de site vertelt wat het schilderij vandaag voor haar/hem betekent en losweekt aan gevoelens.

AUDIOVERHAAL

Een personage uit het meesterwerk vertelt. Het verhaal is te beluisteren op touchscreen, website en mobiele apparaten.

SOUNDSCAPE

Compositie van een muziekstuk geïnspireerd door het meesterwerk.

INTERACTIEF

Touchscreen

In elke deelnemende site staat een touchscreen in de buurt van het meesterwerk. De bezoeker kan hier alle info over het werk, de kunstenaar en de site terugvinden via beeld, film en geluid.

360°TOUR

Dankzij de 360°tour kan je de site virtueel bezoeken ook op tijdstippen wanneer de sites niet geopend zijn.

GEUR

Peter de Cupere is een hedendaagse kunstenaar die geurkunstwerken en -installaties maakt. Voor Vlaamse Meesters in Situ zal Peter de Cupere nieuwe en karakteristieke geuren voor de meesterwerken en de sites creëren.

PELGRIMSBOEK

Verzamel je unieke reproducties telkens je een site bezoekt!

Theodoor van Loon, *De heilige Ursula gekroond door het Kind Jezus* • Sint-Jan Baptist ten Begijnhofkerk
Foto: Saskia Vanderstichele

Deze brochure sloot af op maandag 4 februari 2019.
Nieuwe sites en wijzigingen van deze informatie kunnen
nog gebeuren na deze datum. Voor de allerlaatste informatie
informeer u via www.vlaamsemeestersinsitu.be

V.U. Peter Wouters, Sint-Margrietstraat 11, 9000 gent.

